Kyläapusetelitoiminnan jatkaminen ja myöntämisen perusteet vuodelle 2027

HYVAL 30.10.2026 § 18
794/02.05.01.02/2025

VALMISTELIJA:
hyvinvointijohtaja Reetta Tuovinen-Salo, p. 044 3202 303

Utajärven kunnassa otettiin vuoden 2026 alusta käyttöön kyläapuseteli, jonka tavoitteena on tukea ikäihmisten kotona asumista ja helpottaa arjessa selviytymistä. Kyläapuseteli korvasi aiemmin kunnan omana toimintana järjestetyn kyläapupalvelun, jonka toteuttaminen ei enää ollut tarkoituksenmukaista palkkatukityöllistämiseen liittyneiden muutosten vuoksi.

Kunnanhallitus päätti 5.11.2025 § 228 kyläapusetelin käyttöönotosta ja myöntämisen perusteista. Päätöksen mukaisesti kyläapuseteli on eläkeperusteinen ja tarkoitettu Utajärvellä kirjoilla oleville, omassa asunnossaan asuville henkilöille. Setelin arvo on 400 euroa kotitaloutta kohden vuodessa, ja se on voimassa myöntämisvuoden loppuun. Seteliä ei myönnetä laitos- tai palvelutalossa asuville. Vuodelle 2026 varattiin 20 000 euron määräraha 50 kyläapuseteliin, jota myöhemmin nostettiin 60 seteliin.

Kyläapusetelin avulla kuntalaiset ovat voineet hankkia kotona asumista tukevia palveluita, kuten siivousta, nurmikonleikkuuta, lumitöitä, polttopuiden kantoa ja muita kodin arkea helpottavia tehtäviä kunnan valitseman palveluntuottajan kautta.

Vuoden 2026 aikana kyläapusetelille on ollut kysyntää, ja seteleitä on myönnetty yhteensä 60 kappaletta. Noin 40 prosenttia setelien käytöstä on kohdistunut siivouspalveluihin, mikä osoittaa, että kodin sisätiloissa tehtäville töille on tarvetta ulkotöiden ohella.

Vuoden 2026 palvelut on järjestetty yhden kunnan valitseman palveluntuottajan kautta. Sopimus on mahdollistanut alihankkijoiden käyttämisen, ja palveluntuottaja on hyödyntänyt tätä mahdollisuutta muun muassa siivouspalveluiden järjestämisessä. Nykyinen yhden palveluntuottajan toimintamalli on hallinnollisesti selkeä, ja alihankinnan mahdollisuus mahdollistaa erilaisten palveluiden tuottamisen ilman useita erillisiä sopimuksia. Yksi palveluntuottaja vastaa palveluiden kokonaisuudesta, laadusta ja saatavuudesta myös alihankkijoiden osalta.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on käsitellyt kyläapusetelin jatkamista ja esittänyt, että toimintaa jatkettaisiin vuonna 2027 edelleen eläkeperusteisena ja setelien määrää kasvatettaisiin 70 kappaleeseen. Lisäksi neuvosto on nostanut esille mahdollisuuden järjestää sisä- ja ulkotyöt erillisten palveluntuottajien kautta.

Vuoden 2026 kyläapusetelin käyttäjiltä kerätään palautetta palvelun toimivuudesta, saatavuudesta ja kehittämistarpeista. Palautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja palveluiden käytännön toteutuksessa.

Kyläapusetelin jatkaminen tukee Utajärven kuntastrategian ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita. Toiminnalla vahvistetaan ikäihmisten mahdollisuuksia asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään sekä tuetaan arjen sujuvuutta ja toimintakykyä. Palvelun järjestämisessä pyritään edelleen säilyttämään hakemisen helppous, matala kynnys ja mahdollisimman kevyt hallinnollinen toteutus.

Vuodelle 2027 esitetään myönnettäväksi 70 kyläapuseteliä. Setelin arvon säilyessä 400 eurossa kotitaloutta kohden määrärahan tarve on yhteensä 28 000 euroa.

Ehdotus:
Hyvinvointivaliokunta linjaa kunnanhallitukselle, että kyläapusetelitoimintaa jatketaan vuonna 2027 seuraavin perustein:

1. Kyläapuseteli on eläkeperusteinen. Hakijan tulee olla kirjoilla Utajärvellä ja asua omassa asunnossaan, ei laitos- tai palvelutalossa.
2. Kyläapusetelin arvo on 400 euroa kotitaloutta kohden vuodessa.
3. Kyläapuseteli myönnetään enintään 70 kriteerit täyttävälle hakijalle hakemusjärjestyksessä. Haku on jatkuva ja seteli on voimassa myöntämisvuoden loppuun.
4. Kyläapusetelitoimintaan varataan vuoden 2027 talousarviossa tarvittava määräraha.
5. Palvelut järjestetään yhden kunnan valitseman palveluntuottajan kautta. Palveluntuottajalla on mahdollisuus käyttää alihankkijoita palveluiden toteuttamisessa, ja palveluntuottaja vastaa palveluiden kokonaisuudesta.
6. Vuoden 2026 kyläapusetelin käyttäjiltä kerätään palautetta, jota hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Minna Huuhtanen oli tämän pykälän käsittelyn aikana paikalla klo. 10.05-10.20

Hyvinvointivaliokunta:
Valiokunta keskusteli kyläaputoiminnan perusteista ja linjasi, että asia etenee kunnanhallituksen käsiteltäväksi siten muutettuna, että avustushaku järjestetään kahdessa vaiheessa, erikseen kevät- ja syyskaudella. Lisäksi valiokunta toi esille, että kilpailutuksessa tulee selkeästi mainita, että yrittäjällä on oikeus alihankkijan käyttöön.